

KONZERVATORSKI ZAVOD

ZAGREB

Jezuitski trg 1.

Prije osam mjeseci doselio sam iz Osijeka u Vukovar, gdje sam otvorio advokatsku kancelariju i gdje sada stalno stanujem.

U Osijeku sam boravio od 1914. do konca 1952. U razdoblju od 1914. do 1925. godine sam predano i aktivno interesirao za razvoj likovne djelatnosti naših i stranih majstora, koji su u to vrijeme stvarali i izlagali svoje radove u Osijeku kao kulturnom središtu Slavonije. U tom vrlo kratkom ali blistavom periodu dinamičkog i progresivnog razvoja likovne umjetnosti u Osijeku pomagao sam - od svoje uštedjevine - umjetnike kupujući njihova najbolja likovna djela. Danas imam još 103 komada sačuvanih originalnih slika, uljanih, grafike i akvarela. Sve svoje slike sam uz velike napore i materijalne troškove donio u Vukovar, jer mi je bilo obećano od mjerodavnih faktora, da će mi se za moju galeriju slika osigurati i dodijeliti odgovarajuće stambene prostore.

U mojoj galeriji slika su zastupani uglavnom Aralica, Filakovac, Šupuk, Petrović, prof. Gjurić, Parsider-Srića, prof. Leović, Rehnitzer, Reymann i dr. - dakle majstori, koji su prije tri decenija bili pretstavnički bujnog i progresivnog stvaralaštva na polju naše likovne umjetnosti.

Osim umjetničkih djela naših majstora u mojoj se galeriji nalaze i nekoliko značajnih opusa stranih umjetnika. Posebno spominjem osam uljanih slika velikih formata prof. Endős-a, jednog od najpoznatijih mađjarskih slikara, koji je 1918. kao komunista prebegao iz Mađjarske i ponio sa sobom svoje najbolje umjetničke radove. Te slike su bile prvobitno izložene u Parizu.

Pored umjetničkih slika posjedujem veći broj umjetničkih predmeta, koje sam također prikupio u Osijeku.

Naglašujem, da sam sve svoje slike smjestio ili bolje rečeno uskladištio u jednoj velikoj i visokoj sobi svojeg privatnog stana. Naravno, da su pod takvim okolnostima sve slike, koje pokrivaju sva četiri zida od poda do stropa, izložene neminovnom propadanju. To su sa žaljenjem konstatovali svi oni mnogobrojni posjetioci moje galerije slika.

Sve moje molbe i sva moja nastojanja, kao i nastojanja Gradskog muzeja u Vukovaru, da se i meni - kako se to postupa sa puno kulturnog razumjevanja i respekta prema djelima naših i stranih umjetnika u sličnim slučajevima u centrima naših republika - dodijele pogodne prostorije, u kojima bih mogao pravilno smjestiti, rasporediti i od propasti sačuvati umjetnine neosporno velike vrijednosti, ostale su bez ikakova uspjeha. Štoviše izviješten sam, da u tom pogledu u bliskoj budućnosti pretstoji još gore perspektive, pošto će mi sadašnje stambene prostorije biti otkazane.

Iz svih tih razloga m o l i m :

I/ da se moja privatna zbirka od 103 komada umjetničkih slika stavi pod državnu zaštitu i da se rješenje o tome u najkraćem roku dostavi Narodnom odboru gradske općine u Vukovaru, Gradskom muzeju u Vukovaru, i meni kao vlasniku slika.

Molim, da u pogledu umjetničke vrijednosti svake pojedine slike, kao i u pogledu kulturno-istorijskog kulturnog značaja moje privatne zbirke slika u cjelini izvolite zatražiti informacije od druga dra Antuna Bauera profesora iz Zagreba, Medvedgradska 70. kao i od druga Ante Brlića, direktora Gradskog muzeja u Vukovaru, koji su pregledali moju zbirku slika.

II/ da se Narodnom odboru gradske općine u Vukovaru skrene pažnja da mi se radi sačuvanja moje zbirke originalnih slika u najkraćem roku dodijele pogodne prostorije, u kojima bih smjestio privatnu galeriju slika.

koje bi općinstvo moglo slobodno posjećivati.

U takovom slučaju bi i moja privatna galerija slika u Vukovaru omogućila, da se naši trudbenici i naša omladina upoznaju ponapose sa razvojem naše nacionalne likovne umjetnosti u Slavoniji u jednoj vrlo interesantnoj stvaralačkoj periodu; da se i putem privatne galerije slika likovna umjetnost učini još bližom, pristupačnijom i privlačnijom i da se tako za taj oblik umjetničkog stvaralaštva probudi i razvije najšire interesovanje u redovima našeg radnog naroda i naše omladine i najzad, da se tim putem i načinom ne samo populariše visoki kulturni značaj likovne umjetnosti, nego da se podjednako na taj način u redovima radnog naroda i omladine otkrivaju živi ali latentni talenti budućih stvaralaca na polju naše socijalističke likovne umjetnosti.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

U Vukovaru 8. kolovoza 1953.

DR. NIKOLA GJURIČIĆ-BIORAC

advokat
VUKOVAR

ADVOKAT
DR. N. GJURIČIĆ-BIORAC
OSIJEK.
TELEFON BR. 25/42
Brodjavić-BIORAC OSIJEK

VUKOVAR OSIJEK, 8.VIII.1953.

VUKOVAR

Poštovani Gospodine doktore,

Slobodan sam poslati Vam u prilogu kopiju svoje molbe upravljene Konzervatorskom zavodu u Zagrebu.

Molim Vas učinite od svoje strane što možete. Zbilja bi porazno bilo, kada bi se dopustilo, da propadne jedna kulturna tekovina, koja bi trebala i mogla da u Vukovaru, naročito medju omladinom, vrši jedan neprocjenjiv umjetničko-odgojni utjecaj.

Hvala Vam!

Uz izraz osobitog poštovanja

N. Gjurčić-Biorac